

Suvestinė redakcija nuo 2012-07-01 iki 2015-10-31

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2009, Nr. [13-524](#), i. k. 1092250ISAK0000V-36

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO
Į S A K Y M A S**

**DĖL ATLEIDIMO NUO LAIVO HIGIENINIŲ SĄLYGŲ KONTROLĖS
PAŽYMĖJIMO/LAIVO HIGIENINIŲ SĄLYGŲ KONTROLĖS PAŽYMĖJIMO
IŠDAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2009 m. sausio 26 d. Nr. V-36
Vilnius

Įgyvendindamas Pasaulio sveikatos organizacijos Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) 39 straipsnio ir 3 priedo reikalavimus bei siekdamas nustatyti Laivo higieninių sąlygų pažymėjimo išdavimo tvarką:

1. T v i r t i n u Atleidimo nuo laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimo / Laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimo išdavimo tvarkos aprašą (pridedama).

2. P a v e d u:

2.1. *Neteko galios nuo 2012-07-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [V-556](#), 2012-06-20, Žin. 2012, Nr. 71-3688 (2012-06-26), i. k. 1122250ISAK000V-556

2.2. Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centrui vykdyti Nacionalinio Pasaulio sveikatos organizacijos Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) koordinavimo centro funkcijas ir informuoti Pasaulio sveikatos organizaciją apie Lietuvos Respublikos jūrų uostus, kuriuose išduodami Atleidimo nuo laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimai / Laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimai;

2.3. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal administruojamą sritį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-556](#), 2012-06-20, Žin., 2012, Nr. 71-3688 (2012-06-26), i. k. 1122250ISAK000V-556

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ALGIS ČAPLIKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro 2009 m. sausio 26 d.
įsakymu Nr. V-36

ATLEIDIMO NUO LAIVO HIGIENINIŲ SĄLYGŲ KONTROLĖS PAŽYMĖJIMO/LAIVO HIGIENINIŲ SĄLYGŲ KONTROLĖS PAŽYMĖJIMO IŠDAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Atleidimo nuo laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimo / Laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimo išdavimo tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) nustato Atleidimo nuo laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimo / Laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimo (toliau – Laivo higieninių sąlygų pažymėjimas) išdavimo tvarką, dokumentų, reikalingų gauti Laivo higieninių sąlygų pažymėjimą, pateikimo, pratęsimo bei galiojimo tvarką, tikrinančių institucijų funkcijas, laivo higieninių sąlygų patikrinimo tvarką, laivo kapitono ar jo įgalioto asmens teises ir pareigas.

2. Šis tvarkos aprašas taikomas laivams, prašantiems gauti Laivo higieninių sąlygų pažymėjimą, ir tikrinančioms institucijoms.

3. Tvarkos apraše vartojamos šios sąvokos:

Įgaliota institucija – institucija, atsakinga už medicininę karantininę ir visuomenės sveikatos saugos kontrolę bei Laivo higieninių sąlygų pažymėjimų išdavimą ir tikrinimą.

Kontrolės priemonės – tikrinančios institucijos paskirtos sveikatos priežiūros ir kitos priemonės ar procedūros.

Tikrinanti institucija – institucija, turinti įgaliojimus atlikti laivo higieninių sąlygų patikrinimą tam tikrose srityse.

Kitos tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka Pasaulio sveikatos organizacijos (toliau – PSO) Tarptautinėse sveikatos priežiūros taisyklėse (2005) pateiktas sąvokas.

II. LAIVO HIGIENINIŲ SĄLYGŲ PAŽYMĖJIMO IŠDAVIMAS, PRATĖSIMAS, GALIOJIMAS

4. Laivo higieninių sąlygų pažymėjimus Lietuvos Respublikoje išduoda Klaipėdos visuomenės sveikatos centras (toliau – įgaliota institucija).

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-556](#), 2012-06-20, Žin., 2012, Nr. 71-3688 (2012-06-26), i. k. 1122250ISAK000V-556

5. Laivo higieninių sąlygų pažymėjimas galioja šešis mėnesius.

6. Atleidimo nuo laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimas išduodamas, kai tvarkos aprašo 1 priede nurodytose laivo tikrinimo vietose nerasta pažeidimų, galinčių kelti riziką visuomenės sveikatai, ir per patikrinimą laivas buvo be krovinio arba kai jame buvo tik balastinės ar kitos medžiagos, kurios netrukdytų išsamiai jo patikrinti. Ant Atleidimo nuo laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimo dedamas spaudas su įrašu anglų kalba „No evidence of public health risk including sources of infection or contamination found. Ship / vessel exempted from control measures. This Certificate valid for a period of six months“ (liet. k. „Nerasta įrodymų, galinčių kelti riziką visuomenės sveikatai, taip pat infekcijos ar taršos šaltinių. Laivas atleistas nuo kontrolės priemonių taikymo. Šis pažymėjimas galioja šešis mėnesius“) ir patvirtinama įgaliotos institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens parašu.

7. Laivo higieninių sąlygų pažymėjimas, išduotas PSO priklausančių šalių narių nurodytuose jūrų uostuose, gali būti pratęstas šio tvarkos aprašo nustatyta tvarka.

8. Laivo higieninių sąlygų pažymėjimo galiojimas gali būti pratęstas vienam mėnesiui, jei jūrų uoste nėra galimybių atlikti patikrinimą arba taikyti reikiamas kontrolės priemones.

Tokiu atveju šalia pažymėjimo išdavimo datos dedamas spaudas su įrašu anglų kalba „Prolonged for one month“ (liet. k. „Pratęsta vienam mėnesiui“) ir patvirtinama įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens parašu. Nustatyti pažeidimai ir kitame jūrų uoste būtinos taikyti kontrolės priemonės pažymimi naujai išduotame Laivo higieninių sąlygų pažymėjimo priede.

9. Tvarkos aprašo 1 priede nurodytose laivo tikrinimo vietose nustačius pažeidimų, galinčių kelti riziką visuomenės sveikatai, taip pat infekcijos ar taršos šaltinių, paskiriamos kontrolės priemonės, nurodomos pakartotinio tikrinimo datos ir tai pažymima Laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjime. Įvykdžius visas paskirtas kontrolės priemones, išduodamas Laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimas. Ant Laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimo dedamas spaudas su įrašu anglų kalba „Control measures indicated were applied. This Certificate valid for a period of six months“ (liet. k. „Paskirtos kontrolės priemonės įvykdytos. Šis pažymėjimas galioja šešis mėnesius“). Jei jūrų uoste nėra galimybių įgyvendinti visas taikomas kontrolės priemones, naujai išduotame Laivo higieninių sąlygų pažymėjimo priede nurodomi rasti pažeidimai, kitame jūrų uoste būtinos taikyti kontrolės priemonės.

10. Laivo higieninių sąlygų pažymėjimas turi būti išduotas ne vėliau kaip per 7 dienas nuo laivo kapitono ar jo įgalioto asmens prašymo dienos išduoti Laivo higieninių sąlygų pažymėjimą arba vėliau, jei taip nurodyta prašyme.

11. Laivo higieninių sąlygų pažymėjimo originalas išduodamas laivo kapitonui ar jo įgaliotam asmeniui, kopija lieka įgaliotoje institucijoje.

III. DOKUMENTŲ, REIKALINGŲ GAUTI LAIVO HIGIENINIŲ SĄLYGŲ PAŽYMĖJIMĄ, PATEIKIMO TVARKA

12. Dėl Laivo higieninių sąlygų pažymėjimo išdavimo laivo kapitonas ar jo įgaliotas asmuo turi kreiptis raštu (lietuvių ir / ar anglų kalba) į įgaliotą instituciją nurodydamas:

12.1. prašymo užpildymo datą ir planuojamą atvykimo į jūrų uostą datą;

12.2. laivo pavadinimą;

12.3. vėliavą;

12.4. registracijos / IMO (Tarptautinės jūrų organizacijos) numerį;

12.5. kokio pažymėjimo ir koku tikslu (išduoti / pratęsti) reikia;

12.6. pageidaujamą laivo patikrinimo datą.

13. Įgaliota institucija, gavusi laivo kapitono ar jo įgalioto asmens prašymą, jį registruoja žurnale ir / arba kompiuterinėje duomenų bazėje.

IV. TIKRINANČIŲ INSTITUCIJŲ FUNKCIJOS, LAIVO HIGIENINIŲ SĄLYGŲ PATIKRINIMO TVARKA, LAIVO KAPITONO AR JO ĮGALIOTO ASMENS TEISĖS IR PAREIGOS

14. Įgaliota institucija, prieš išduodama Laivo higieninių sąlygų pažymėjimą, prašyme nurodytu ir (ar) su kapitonu ar jo įgaliotu asmeniu suderintu laiku, patikrina laivo higienines sąlygas.

15. Per laivo higieninių sąlygų patikrinimą, įgaliotos institucijos atstovui paprašius, laivo kapitonas ar jo įgaliotas asmuo privalo:

15.1. pateikti informaciją apie laive nustatytus susirgimus ir priežastis, galinčias sukelti riziką visuomenės sveikatai, bei užtikrinti, kad laiku ir saugiai būtų atliekamos su ja susijusios reikalingos priemonės;

15.2. sudaryti sąlygas tikrinančių institucijų atstovams patikrinti laivą, krovinius ir kontenerius, išsiaiškinti, ar laive yra sergančių asmenų ar asmenų, kuriems būtinas medicininis ištyrimas;

15.3. pateikti Laivo higieninių sąlygų pažymėjimą ir Jūrinę sveikatos deklaraciją;

15.4. pateikti geriamojo vandens kokybę liudijančius dokumentus su išvada dėl tinkamumo naudoti, gautus iš vandens tiekėjų ar kitų kompetentingų institucijų.

16. Įgaliota institucija tikrina tvarkos aprašo 1 priede nurodytose laivo vietose, išskyrus nuotekas ir balasto cisternas (rezervuarus). Tikrinamos vietos, objektai ir reikalavimai nurodyti tvarkos aprašo 3 priede.

17. Įgaliota institucija, įtarusi arba nustačiusi, kad laive esama pažeidimų, galinčių kelti riziką visuomenės sveikatai, taip pat infekcijos ar taršos šaltinių, susijusių su Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kompetencija, privalo raštu informuoti atitinkamą teritorinę Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą.

18. Teritorinės Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įgaliotas pareigūnas, gavęs 17 punkte nurodytą informaciją, atlieka patikrinimą, nustatęs pažeidimus, teisės aktų nustatyta tvarka taiko poveikio priemones, prireikus atlieka pakartotiną patikrinimą ir pagal kompetenciją užpildo protokolą (tvarkos aprašo 2 priedas). Užpildytas, pasirašytas ir antspaudu patvirtintas protokolą pateikiamas įgaliotai institucijai, protokolo kopija lieka teritorinei Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai.

19. Įgaliota institucija, laive įtarusi asmenis, turinčius užkrečiamųjų ligų klinikinių požymių ar simptomų, apie tai nedelsdama informuoja asmens sveikatos priežiūros įstaigą ir, esant reikalui, teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja priešepidemines priemones.

20. Įgaliota institucija, laive įtarusi ir (ar) nustačiusi cheminių ar radiologinių šaltinių sukeltą užteršimą, pagal kompetenciją informuoja Klaipėdos apskrities priešgaisrinę gelbėjimo valdybą, atitinkamos savivaldybės administracijos civilinės saugos tarnybą arba civilinės saugos darbuotoją, regioninį aplinkos apsaugos departamentą, Radiacinės saugos centrą ir Nacionalinį PSO Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005) koordinavimo centrą (toliau – Nacionalinis Taisyklių koordinavimo centras).

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-556](#), 2012-06-20, Žin., 2012, Nr. 71-3688 (2012-06-26), i. k. 1122250ISAK000V-556

21. Tvarkos aprašo 20 punkte nurodytos institucijos, išskyrus Nacionalinį Taisyklių koordinavimo centrą ir regionų aplinkos apsaugos departamentus, įgaliotai institucijai pateikia atliktų priemonių, tyrimų rezultatus ir išvadą dėl rizikos visuomenės sveikatai.

22. Nustačius pažeidimus, galinčius kelti riziką visuomenės sveikatai, tikrinimą atliekantys pareigūnai skubiai apie tai informuoja laivo kapitoną ar jo įgaliotą asmenį ir paskiria reikiamas kontrolės priemones.

23. Paskirtos kontrolės priemonės gali būti taikomos tik tada, kai įgaliota institucija informuoja laivo kapitoną arba jo įgalioto asmens atstovą apie institucijas, galinčias įgyvendinti paskirtas kontrolės priemones, jei laivas negali jų atlikti savo pajėgumais.

24. Apie paskirtas papildomas kontrolės priemones, įskaitant laivo izoliavimą, laive atliktus tyrimus arba esant situacijai, kai rizika visuomenės sveikatai yra didelė ir (ar) galimas ligos išplitimas tarptautiniu mastu, įgaliota institucija ne vėliau kaip per 2 val. žodžiu ir ne vėliau kaip per 12 val. raštu informuoja Nacionalinį Taisyklių koordinavimo centrą.

25. Per patikrinimą nustatyti pažeidimai ir paskirtos kontrolės priemonės (pvz., dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija arba kitoks nukenksminimas, įrangos pataisymas, procedūrų keitimas) nurodomos Laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjime. Įgaliota institucija apie neatliktas kontrolės priemones faksu arba elektroniniu paštu turi informuoti kitą artimiausio jūrų uosto, į kurį kelionės metu planuoja užsukti laivas, instituciją, atsakingą už medicininę karantininę kontrolę ir Laivo higieninių sąlygų pažymėjimų išdavimą bei tikrinimą.

26. Informacija apie atliktus laboratorinius tyrimus įrašoma Laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjime ir jo priede. Laboratorinius tyrimus reikalaujama atlikti, kai yra nustatyti pažeidimai, galintys kelti riziką visuomenės sveikatai, taip pat, kai laboratoriniai tyrimai laive anksčiau nebuvo atlikti. Geriamojo vandens mėginiai imami vadovaujantis paskelbtomis PSO rekomendacijomis dėl Geriamojo vandens kokybės ir nacionaliniais teisės aktais.

27. Įgaliota institucija kasmet iki vasario 15 d. informuoja Nacionalinį Taisyklių koordinavimo centrą apie išduotus Laivo higieninių sąlygų pažymėjimus ir taikytas kontrolės priemones.

28. Laivo kapitonas ar jo įgaliotas asmuo už atliktus laboratorinius tyrimus ir kitas kontrolės priemones atsiskaito su paslaugų teikėjais.

Atleidimo nuo laivo higieninių sąlygų kontrolės
pažymėjimo / Laivo higieninių sąlygų kontrolės
pažymėjimo išdavimo tvarkos aprašo
1 priedas

**ATLEIDIMO NUO LAIVO HIGIENINIŲ SĄLYGŲ KONTROLĖS PAŽYMĖJIMAS / LAIVO HIGIENINIŲ SĄLYGŲ KONTROLĖS
PAŽYMĖJIMAS**
SHIP SANITATION CONTROL EXEMPTION CERTIFICATE / SHIP SANITATION CONTROL CERTIFICATE

Uostas..... Data:.....
Port of Date:

Šiame pažymėjime užregistruotas patikrinimas ir 1) atleidimas nuo kontrolės arba 2) taikytos kontrolės priemonės
This Certificate records the inspection and 1) exemption from control or 2) control measures applied

Laivo ar vidaus vandenų laivo pavadinimas Vėliava Registracijos / IMO Nr.
Name of ship or inland navigation vessel Flag Registration/IMO No

Tikrinimo metu triumai iškrauti / pakrauti tonų krovinio
At the time of inspection the holds were unladen/laden with tonnes of cargo

Tikrinančio pareigūno pavardė ir adresas.....
Name and address of inspecting officer

Atleidimo nuo laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimas
Ship Sanitation Control Exemption Certificate

Tikrinamos vietos [sistemos ir paslaugos] <i>Areas, [systems, and services] inspected</i>	<i>Rasti įrodymai¹ Evidence found¹</i>	<i>Mėginių rezultatai² Sample results²</i>	Pateikti dokumentai <i>Documents reviewed</i>
Laivo virtuvė <i>Galley</i>			Medicininis registracijos žurnalas <i>Medical log</i>

Laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimas
Ship Sanitation Control Certificate

Taikytos kontrolės priemonės <i>Control measures applied</i>	Pakartotinio patikrinimo data <i>Re-inspection date</i>	Komentarai apie nustatytas sąlygas <i>Comments regarding conditions found</i>

Maisto sandėlis <i>Pantry</i>			Laivo registracijos žurnalas <i>Ship's log</i>			
Atsargos <i>Stores</i>			Kita <i>Other</i>			
Triumas (-ai) / kroviny <i>Hold(s)/cargo</i>						
Patalpos: <i>Quarters:</i>						
– įgulos – crew						
– pareigūnų – officers						
– keleivių – passengers						
– denis – deck						
Geriamasis vanduo <i>Potable water</i>						
Nuotekos <i>Sewage</i>	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Balasto cisternos <i>Ballast tanks</i>	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Komunalinės ir medicininės atliekos <i>Solid and medical waste</i>						
Stovintis vanduo <i>Standing water</i>						
Mašinų skyrius <i>Engine room</i>						
Medicinos patalpos <i>Medical facilities</i>						

Kitos nurodytos vietos, žr. priedą <i>Other areas specified - see attached</i>						
Vietas, kurioms tai netaikytina pažymėkite „N/A“ <i>Note areas not applicable, by marking N/A.</i>						

Nerasta įrodymų. Laivas yra atleistas nuo kontrolės priemonių taikymo.
No evidence found. Ship/vessel is exempted from control measures.

Paskirtos kontrolės priemonės buvo taikytos toliau nurodytą dieną.
Control measures indicated were applied on the date below.

Išduodančio pareigūno vardas ir pavardė, pareigos..... Parašas ir antspaudas..... Data.....
Name and designation of issuing officer Signature and seal Date

¹ a) Infekcijos ar taršos įrodymai, įskaitant visų augimo stadijų pernešėjus; pernešėjų gyvūnus rezervuarus; graužikus ir kitas rūšis, kurios gali pernešti žmonių ligas; mikrobiologinį, cheminį ir kitokį pavojų žmonių sveikatai; nepakankamų higieninių priemonių požymius. b) Informacija apie bet kokius žmonių ligų atvejus (įtraukina į Jūrinę sveikatos deklaraciją).

¹ (a) Evidence of infection or contamination including: vectors in all stages of growth; animal reservoirs for vectors; rodents or other species that could carry human disease, microbiological, chemical and other risks to human health; signs of inadequate sanitary measures. (b) Information concerning any human cases (to be included in the Maritime Declaration of Health).

² Laive paimtų mėginių rezultatai. Tyrimai, pačiomis racionaliausiomis priemonėmis pateiktini kapitonui ir, jei reikia pakartotinio patikrinimo, kitam atitinkamam įplaukimo uostui, sutampantys su pakartotinio patikrinimo data, nurodyta šiame pažymėjime.

² Results from samples taken on board. Analysis to be provided to ship's master by most expedient means and if re-inspection is required, to the next appropriate port of call coinciding with the re-inspection date specified in this certificate.

Atleidimo nuo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimas ir Higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimas galioja ne ilgiau kaip šešis mėnesius, bet galiojimo laikas gali būti pratęstas mėnesiui, jei patikrinimas negali būti atliktas uoste ir nėra infekcijos ar taršos įrodymų.

Sanitation Control Exemption Certificates and Sanitation Control Certificates are valid for a maximum of six months; but the validity period may be extended by one month if inspection cannot be carried out at the port and there is no evidence of infection or contamination.

**ATLEIDIMO NUO LAIVO HIGIENINIŲ SĄLYGŲ KONTROLĖS PAŽYMĖJIMO / LAIVO HIGIENINIŲ SĄLYGŲ KONTROLĖS
PAŽYMĖJIMO PRIEDAS**

ATTACHMENT TO SHIP SANITATION CONTROL EXEMPTION CERTIFICATE / SHIP SANITATION CONTROL CERTIFICATE

Patikrintos vietos/patalpos/sistemos <i>Areas/facilities/systems inspected</i>	Rasti įrodymai <i>Evidence found</i>	Mėginių rezultatai <i>Sample results</i>	Patikrinti dokumentai <i>Documents reviewed</i>	Taikytos kontrolės priemonės <i>Control measures applied</i>	Pakartotinio tikrinimo data <i>Re-inspection date</i>	Pastabos apie nustatytas sąlygas <i>Comments regarding conditions found</i>
Maistas <i>Food</i>						
Šaltinis <i>Source</i>						
Laikymas <i>Storage</i>						
Ruošimas <i>Preparation</i>						
Patiekimas <i>Service</i>						
Vanduo <i>Water</i>						
Šaltinis <i>Source</i>						
Laikymas <i>Storage</i>						
Paskirstymas <i>Distribution</i>						
Atliekos <i>Waste</i>						
Laikymas <i>Holding</i>						
Apdorojimas <i>Treatment</i>						
Šalinimas <i>Disposal</i>						
Plaukimo baseinai/mineraliniai vandenys <i>Swimming pools/spas</i>						

Atleidimo nuo laivo higieninių sąlygų kontrolės
pažymėjimo / Laivo higieninių sąlygų kontrolės
pažymėjimo išdavimo tvarkos aprašo
2 priedas

**(Laivo patikrinimo dėl Atleidimo nuo laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimo / Laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimo išdavimo
protokolo formos pavyzdys)**

(patikrinimą atlikusios institucijos pavadinimas)

**LAIVO PATIKRINIMO DĖL ATLEIDIMO NUO LAIVO HIGIENINIŲ SĄLYGŲ KONTROLĖS PAŽYMĖJIMO / LAIVO HIGIENINIŲ
SĄLYGŲ KONTROLĖS PAŽYMĖJIMO IŠDAVIMO PROTOKOLAS**

_____ Nr. _____

(sudarymo vieta)

Šis protokolas išduodamas, atlikus _____ (_____).

kurio registracijos / IMO Nr. _____, patikrinimą. Tikrinimo metu triumai iškrauti / pakrauti _____ tonų _____ krovinio.

Tikrinamos vietos [sistemos ir paslaugos]	Rasti įrodymai ¹	Laboratorinių tyrimų rezultatai	Pateikti dokumentai	Taikytos kontrolės priemonės	Pakartotinio patikrinimo data	Pastabos
<i>Laivo virtuvė</i>						
<i>Maisto sandėlis</i>						
<i>Atsargos</i>						
<i>Geriamasis vanduo</i>						
Maistas						
<i>Šaltinis</i>						
<i>Laikymas</i>						

Atleidimo nuo laivo higieninių sąlygų kontrolės
pažymėjimo / Laivo higieninių sąlygų kontrolės
pažymėjimo išdavimo tvarkos aprašo
3 priedas

**ATLEIDIMO NUO LAIVO HIGIENINIŲ SĄLYGŲ KONTROLĖS PAŽYMĖJIMO / LAIVO HIGIENINIŲ SĄLYGŲ KONTROLĖS
PAŽYMĖJIMO IŠDAVIMO METU TIKRINAMOS VIETOS, PAGRINDINIAI REIKALAVIMAI, NUSTATYTI POŽYMIAI IR JŲ
NUSTATYMO PRIEMONĖS**

Eil. Nr.	Tikrinamos vietos	Tikrinimo objektai (procesai) ir pagrindiniai reikalavimai	Nustatyti požymiai	Požymio nustatymo priemonės
1.	Laivo virtuvė	Įgulos narių, dirbančių laivo virtuvėje, žinios apie valymo procedūras, saugaus maisto paruošimo ir laikymo metodus (pvz., minimalios / maksimalios temperatūros palaikymas, priklausomai nuo maisto produkto tipo), kryžminį užteršimą.	Maisto produktų laikymo ir paruošimo klaidos, valymo procedūrų, saugaus maisto paruošimo ir laikymo metodų nežinojimas. Nėra temperatūros registravimo žurnalų, darbo instrukcijų.	Registravimo žurnalų, darbo instrukcijų tikrinimas. Įgulos narių apklausa.
		Maisto gaminimui ir tvarkymui naudojamų įrengimų ir prietaisų valymas ir priežiūra.	Nešvarūs įrengimai ir prietaisai. Nėra registravimo žurnalų.	Valymo registravimo žurnalų tikrinimas.
		Tinkamai įrengta rankų plovimo vieta, prieinama visiems virtuvės darbuotojams (su vienkartiniais rankšluosčiais / rankų džiovintuvais, muilu, šiukšlių dėže).	Nėra išvardytų priemonių.	Vizualinis tikrinimas.
		Pakankamas virtuvės indų (puodų, keptuvių, lėkščių, peilių, pjaustymo lentų ir kt.) kiekis, jie tinkamai plaunami ir dezinfekuojami.	Matosi maisto likučių, riebalų, įskilę paviršiai.	Vizualinis tikrinimas. Įgulos narių apklausa.
		Užsilikęs maistas ar jo likučiai, galintys privilioti graužikus ir vabzdžius.	Yra maisto likučių po stalais, už įrangos ar kitose vietose, prieinamose vabzdžiams ir graužikams.	Vizualinis tikrinimas.
		Maisto tvarkymo zona skirta vien tik šiam tikslui.	Nesusijusios su maisto gaminiu įrangos, įgulos narių buvimas maisto tvarkymo zonoje. Zona neatskirta nuo kitos veiklos.	Įgulos narių apklausa. Vizualinis tikrinimas.

Eil. Nr.	Tikrinamos vietos	Tikrinimo objektai (procesai) ir pagrindiniai reikalavimai	Nustatyti požymiai	Požymio nustatymo priemonės
		Kokybiškas ir pakankamas karšto bei šalto vandens tiekimas.	Karšto ir šalto vandens trūkumas laivo virtuvėje ruošiant ir tiekiant maistą, vandens kokybės priežiūros trūkumai, laboratorinių tyrimų rezultatai, neatitinkantys PSO rekomendacijų dėl geriamojo vandens kokybės, nepakankama karšto vandens temperatūra.	Įgulos narių apklausa. Laboratorinių tyrimų rezultatų tikrinimas.
		Nė vienam iš laivo virtuvės darbuotojų nėra nustatyta šių užkrečiamųjų ligų simptomų: geltos, viduriavimo, vėmimo, karščiavimo, odos pažeidimų, furunkulų, išskyrų iš nosies, akių, ausų.	Tarp įgulos narių nustatytas bent vienas iš įvardytų užkrečiamųjų ligų simptomų.	Medicininio registravimo žurnalo, kur registruojami susirgę, gydyti asmenys, tikrinimas. Įgulos narių apklausa. Vizualinis tikrinimas.
		Pakankama ištraukiamoji ventiliacija laivo virtuvėje.	Pastebimas vandens kaupimasis ant sienų, lubų, pertvarų dėl didelio karščio ir drėgmės ir (ar) maisto ar su maistu besiliečiančių paviršių užteršimas vandens kondensatu.	Vizualinis tikrinimas. Įgulos narių apklausa.
		Pakankamas apšvietimas.	Maisto gamybos ir patiekimo stalai, įranga nepakankamai apšviesti, kad būtų galima matyti jų švarumą pastebėti atvirose vietose kenkėjai ar jų buvimo pėdsakai.	Vizualinis tikrinimas. Įgulos narių apklausa.
		Visos maisto tvarkymo zonos paviršiai pagaminti iš nelaidžių medžiagų, lygūs, lengvai valomi, netinkami įsikurti graužikams ir vabzdžiams.	Netinkami, sugadinti, sunkiai valomi, nešvarūs paviršiai. Yra vabzdžių, graužikų, jų buvimo pėdsakų arba vietų, kur jie gali įsikurti.	Vizualinis tikrinimas. Įgulos narių apklausa. Atliktų dezinfekcijos ir deratizacijos darbų įvertinimas.
		Maistas, atvirai pateikiamas ant bufetų prekystalių, tinkamai apsaugotas (supakuotas) nuo užteršimo.	Yra maisto užteršimo pavojus.	Vizualinis tikrinimas. Įgulos narių apklausa.
		Maisto porcijų paėmimo įrankiai skirti nepakuotam, valgyti paruoštam maistui. Maistas išdalijamas taip, kad būtų išvengta jo užteršimo.	Nėra įrankių maisto porcijoms paimti. Yra maisto užteršimo pavojus.	Vizualinis tikrinimas. Įgulos narių apklausa.
2.	Maisto sandėliai ir maisto atsargos	Visos maisto saugyklos pagamintos iš nepralaidžios medžiagos lygiu, lengvai valomu paviršiumi. Jose nėra palankių sąlygų veisti graužikams, vabzdžiams.	Netinkami, pažeisti ar nešvarūs paviršiai. Yra graužikų, vabzdžių, jų buvimo pėdsakų arba yra palankios sąlygos jiems veisti.	Vizualinis tikrinimas. Įgulos narių apklausa.

Eil. Nr.	Tikrinamos vietos	Tikrinimo objektai (procesai) ir pagrindiniai reikalavimai	Nustatyti požymiai	Požymio nustatymo priemonės
		Maisto produktai laikomi saugiu atstumu (apytiksliai 15 cm) virš denio ir apsaugoti nuo vandens, taršos svetimkūniais, dulkėmis, kenksmingais garais, nepageidaujamais chemikalais ir negali sukelti kryžminio maisto produktų užteršimo.	Maisto produktai liečiasi su deniu arba yra neapsaugoti nuo stovinčio vandens, taršos, dulkių, kenksmingų garų, nepageidaujamų chemikalų. Skirtingų grupių maisto produktai laikomi kartu, tai sukelia kryžminį užteršimą.	Vizualinis tikrinimas. Įgulos narių apklausa.
		Tinkama maisto laikymo temperatūra: 1) maistas, kuris patiekiamas karštas, sudėtas į karštį palaikančius aparatus, kurių temperatūra siekia ne mažiau kaip 62,8°C (145°F) ir ją galima išlaikyti reikiamą laiką 2) greitai gendantys maisto produktai (gėrimai) laikomi 4°C (40°F) arba žemesnėje temperatūroje; 3) mėsa ir žuvis laikoma 0–3°C (32–37°F), pienas ir jo produktai -4°C (40°F) temperatūroje; 4) vaisiai bei daržovės laikomi vėsioje kambario temperatūroje; 5) užšaldyti maisto produktai laikomi žemesnėje nei –12°C (10°F) temperatūroje.	Sugedę maisto produktai, neatitinkanti reikalavimų temperatūra. Nėra temperatūros registravimo žurnalų.	Vizualinis tikrinimas. Įgulos narių apklausa. Temperatūros registravimo žurnalų tikrinimas.
		Maisto produktai įsigyti iš patikimų tiekėjų, saugūs, be pašalinių priemaišų (cheminių ir kitų medžiagų).	Maisto produktuose yra priemaišų, taršos ar jie sugedę.	Vizualinis tikrinimas. Įgulos narių apklausa. Maisto produktų įsigijimo dokumentų tikrinimas.
		Cheminės medžiagos ir preparatai laikomi atskirai nuo maisto produktų, rakinamoje patalpoje su užrašu, pvz. „cheminės medžiagos ir preparatai“, „rodenticidai, insekticidai“ ir pan.	Nesaugiai laikomos cheminės medžiagos ir preparatai, nėra užrašų.	Vizualinis tikrinimas. Įgulos narių apklausa.
3.	Triumai	Visi triumai, ypač tie, kuriuose laikomi maisto produktai, apsaugoti nuo vandens, vabzdžių ir graužikų patekimo bei kito užteršimo. Maisto produktų krovinyms nuolat stebimas dėl galimo užteršimo ir gedimo.	Yra vandens, vabzdžių, graužikų, jų buvimo pėdsakų ar kitas užteršimas. Nėra triumų patalpų temperatūros registravimo žurnalų arba jame nėra įrašų.	Vizualinis tikrinimas. Temperatūros registravimo žurnalo įrašų tikrinimas.
		Triumai per apžiūrą tušti arba yra krovinio likučių, kurie netrukdo apžiūrai.	Krovinio ar kitų medžiagų buvimas triumuose trukdo apžiūreti.	Vizualinis tikrinimas.

Eil. Nr.	Tikrinamos vietos	Tikrinimo objektai (procesai) ir pagrindiniai reikalavimai	Nustatyti požymiai	Požymio nustatymo priemonės
4.	Igulos narių ir pareigūnų patalpos	Igulos narių patalpos atitinka ILO igulos narių apgyvendinimo konvencijos reikalavimus. Kajutės švarios ir gerai apšviestos. Patalpose nėra vabzdžių ir graužikų.	Nepakankamas kajučių apšvietimas ir švara. Yra vabzdžių, graužikų, jų buvimo pėdsakų, neatliekama dezinfekcija ir deratizacija.	Vizualinis tikrinimas. Igulos narių apklausa. Atliktų dezinfekcijos ir deratizacijos darbų įvertinimas.
5.	Geriamasis vanduo	Vandens talpyklos, žarnos, vožtuvai ir kiti geriamojo vandens aptarnavimo įrenginiai išimtinai skirti šiam tikslui, aiškiai pažymėti paryškintomis raidėmis „ tik geriamajam vandeniui “. Gali būti naudojamas vamzdžių ir kitų įrenginių kodavimas pagal spalvą.	Nėra vandens talpyklų, žarnų, vožtuvų ar kitos įrangos, būtinos geriamojo vandens eksploatavimui. Įranga netinkamai pažymėta arba naudojama ne pagal paskirtį.	Vizualinis tikrinimas. Igulos narių apklausa.
		Geriamojo vandens talpyklos nesidalija bendra laivo korpuso siena su kitomis talpomis ar vamzdžių sistemomis, kuriose laikomas negeriamasis vanduo, kiti skysčiai ar kitos medžiagos.	Nustatytas kryžminis užteršimas, geriamojo vandens talpyklų sienos neizoliuotos nuo kitų talpyklų ar vamzdžių sistemų, kuriose laikomas negeriamasis vanduo, kiti skysčiai ar medžiagos.	Projekto ir konstrukcijos planų tikrinimas. Vizualinis tikrinimas. Igulos narių apklausa.
		Geriamojo vandens talpyklos pagamintos iš medžiagų, negalinčių turėti įtakos laikomo vandens kokybei.	Nustatyta vandens tarša dėl netinkamų medžiagų, naudotų talpyklų dažymui ar jų gamybai.	Laivo žurnalo įrašų tikrinimas. Igulos narių apklausa.
		Geriamojo vandens talpyklos įrengtos (laikomos) tokiose laivo vietose, kur negali būti paveiktos karščio, purvo, vabzdžių, graužikų.	Yra purvo ir kitokios taršos ar nustatyta aukšta geriamojo vandens temperatūra.	Igulos narių apklausa. Temperatūros registravimo žurnalo įrašų tikrinimas. Vizualinis tikrinimas.
		Geriamojo vandens talpyklos turi inspektavimo dangtį skirtą apžiūrai atlikti, valyti bei eksploatuoti. Įmontuota nepriklausoma drenažo sistema.	Nėra inspektavimo dangčio, nepriklausomos drenažo sistemos. Yra dulkių ar kitų likutinių medžiagų.	Projekto ir konstrukcijos planų tikrinimas. Igulos narių apklausa. Vizualinis tikrinimas.
		Geriamojo vandens sistemose yra halogeninė / chloravimo sistema arba kiti būdai, kurie pašalintų ar sunaikintų mikrobus ir kitą taršą.	Nėra veikiančios mikrobus sunaikinimo ir kitos taršos pašalinimo sistemos. Geriamojo vandens kokybės tyrimų rezultatai neatitinka PSO rekomendacijų dėl geriamojo vandens kokybės.	Projekto ir konstrukcijos planų tikrinimas. Igulos narių apklausa. Laboratorinių tyrimų rezultatų tikrinimas.

Eil. Nr.	Tikrinamos vietos	Tikrinimo objektai (procesai) ir pagrindiniai reikalavimai	Nustatyti požymiai	Požymio nustatymo priemonės
		Geriamojo vandens kokybės tyrimų rezultatai, pateikti geriamojo vandens tiekėjų. Jei jų nėra, laive atliekamas geriamojo vandens mėginių ėmimas (testai), atitinkantis vandens patikrinimo standartinius metodus.	Nėra nuolatinio vandens kokybės tyrimų rezultatų registro apie laivo vandens tyrimus. Geriamojo vandens kokybės tyrimų rezultatai neatitinka PSO rekomendacijų dėl geriamojo vandens kokybės.	Vandens kokybės tyrimų įvertinimų tikrinimas. Įgulos narių apklausa.
		Laivai ims vandenį iš patikimų kranto tiekėjų. Tiekėjai, kurie naudoja daugiafunkces talpas, sunkvežimius ar daugiafunkces baržas laiduoja, kad sunkvežimiai, baržos yra aprobuoti ir tinkami naudoti geriamajam vandeniui. Laivo vandens priežiūros procedūros garantuoja, kad vandens atgabenimas, priėmimas, aptarnavimas, laikymas atitinka higienos sąlygas, užtikrinančias vandens saugą ir kokybę.	Geriamojo vandens kokybės tyrimų rezultatai neatitinka PSO rekomendacijų dėl geriamojo vandens kokybės.	Laboratorinių tyrimų rezultatų tikrinimas. Laivo žurnalo įrašų tikrinimas. Įgulos narių apklausa. Vizualinis tikrinimas.
		Geriamojo vandens sistemose sumontuoti tinkami atgalinio vandens nutekėjimo apsaugos prietaisai, todėl nėra galimos kryžminės sąsajos su negeriamuoju vandeniui, pramoniniais skysčiais ar dujomis, kurie galėtų įtekėti į geriamojo vandens paskirstymo sistemą.	Taršos buvimas ir / ar nėra vandens atgalinio nutekėjimo apsaugos sistemos.	Projekto ir konstrukcijos planų tikrinimas. Įgulos narių apklausa. Vizualinis tikrinimas.
		Geriamasis vanduo paskirstymo tinkluose papildomai tiriamas, jei reikia įsitikinti, ar geriamojo vandens kokybė atitinka vartotojams nustatytus reikalavimus (PSO).	Nėra nuolatinių vandens kokybės tyrimų rezultatų ar registro apie laivo vandens tyrimus.	Laboratorinių tyrimų rezultatų tikrinimas. Įgulos narių apklausa
6.	Atliekos	Visos kietosios maisto ir medicininės atliekos laikomos aiškiai pažymėtose, tik šiam tikslui skirtose vietose. Atliekų laikymo zonos apsaugotos nuo parazitų.	Nėra zonų, skirtų atliekoms laikyti. Atliekų laikymo vietose yra graužikų, vabzdžių ar jų buvimo pėdsakų.	Vizualinis tikrinimas. Įgulos narių apklausa.
		Infekuotos medicininės atliekos laikomos saugiai.	Infekuotų medicininių atliekų laikymo pažeidimai.	Darbo instrukcijų tikrinimas. Vizualinis tikrinimas.
		Atliekų tvarkymas vykdomas pagal tarptautines ir nacionalines taisykles ir yra raštiška jų tvarkymo procedūra. Atliekos tvarkomos pagal kontraktus su aprobuotomis atliekų tvarkymo firmomis ar agentūromis.	Neteisėtas / nesaugus atliekų išmetimas ar saugojimas. Nėra raštiškos atliekų tvarkymo procedūros.	Registracijos žurnalų ir kontaktų tikrinimas. Įgulos narių apklausa. Darbo instrukcijų tikrinimas. Vizualinis tikrinimas.

Eil. Nr.	Tikrinamos vietos	Tikrinimo objektai (procesai) ir pagrindiniai reikalavimai	Nustatyti požymiai	Požymio nustatymo priemonės
7.	Baseinai ir SPA	Baseinai ir sūkurinės vonios atitinka PSO rekomendacijas (<i>Safe Recreational Water Environments, Vol. 2 Swimming pools, Spas and Similar Recreational Water Environments – 2004</i>). Į baseinus ir sūkurines vonias tiekiamas jūros arba geriamasis vanduo praeina pro oro tarpą arba įrenginį, kuris apsaugo nuo atgalimo tekėjimo. Neleidžiama maudytis, kol baseino vanduo nenukenksminamas cheminiu (pvz., chloravimas) arba fiziniu (pvz., filtracija, UV spinduliavimas) būdu ir yra infekcijos rizika. Procedūrų ir eksploatacijos rašytiniai ar elektroniniai įrašai laikomi pagal gamintojo rekomendacijas.	Nėra vandens nukenksminimo, procedūrų, eksploatacijos įrašų pagal gamintojo rekomendacijas. Laboratorinių tyrimų rezultatai neatitinka PSO rekomendacijos reikalavimų.	Laboratorinių tyrimų rezultatų tikrinimas. Vandens dezinfekcijos, procedūrų, eksploatacijos įrašų tikrinimas. Laivo žurnalų įrašų tikrinimas.
8.	Stovintis vanduo	Stovinčiame vandenyje nėra vabzdžių lervų. Gelbėjimosi valčių dangalai, triumai, špigatai, pavėsinės, nutekamieji vamzdžiai, oro gerinimo įranga reguliariai tikrinami.	Stovinčiame vandenyje yra vabzdžių lervų. Nėra įrašų apie tikrinimą.	Vizualinis tikrinimas. Įgulos narių apklausa. Laivo žurnalų įrašų tikrinimas.
9.	Mašinų skyriai	Mašinų skyriuose nėra graužikų, vabzdžių, jų buvimo pėdsakų. Variklių gaubtai ir izoliacinė medžiaga reguliariai tikrinami dėl graužikų, vabzdžių.	Yra graužikų, vabzdžių, jų buvimo pėdsakų. Nėra įrašų apie tikrinimą	Deratizacijos ir dezinfekcijos darbų paskyrimas ir įvertinimas. Laivo žurnalų įrašų tikrinimas. Vizualinis tikrinimas. Įgulos narių apklausa.
10.	Medicinos patalpos	Medicinos patalpos atskirtos nuo kitų veiklos zonų, gerai apšviestos, švarios ir nuošalios, jose yra geriamojo vandens ir rankų plovimo vieta. Ištyrimo / gydymo įranga švari, eksploatuojama ir prižiūrima pagal gamintojo rekomendacijas.	Medicinos patalpos neatskirtos nuo kitų veiklos zonų, neaprupintos būtinu inventoriumi, įranga, ir (ar) įranga netinkamai prižiūrima netinkamai saugomi medikamentai. Yra graužikų, vabzdžių, jų buvimo pėdsakų.	Projekto ir konstrukcijos planų tikrinimas. Medicininės dokumentacijos tikrinimas. Vizualinis tikrinimas. Įgulos narių apklausa. Jūrinės sveikatos deklaracijos tikrinimas.

Eil. Nr.	Tikrinamos vietos	Tikrinimo objektai (procesai) ir pagrindiniai reikalavimai	Nustatyti požymiai	Požymio nustatymo priemonės
		Vedami ir prieinami patikrinimui medicininiai žurnalai. Medicininiam registracijos žurnale įrašomi keleivių ir įgulos narių ligų atvejai ir informacija apie išduotus vaistus: 1) pirmojo apsilankymo data; 2) paciento vardas, pavardė, amžius, lytis; 3) įgulos nario pareigos ar darbo vieta; 4) kajutės numeris; 5) ligos pradžios data / laikas; 6) susirgimo simptomai; 7) paimti tyrimai, atliktos procedūros.	Nėra ar netinkamai vedamas medicininis registracijos žurnalas.	Medicininio registracijos žurnalo tikrinimas.
		Pirmąją medicininę pagalbą teikia paskirti ir apmokyti įgulos nariai. Medicininę pagalbą laivuose teikia kvalifikuotas medicinos personalas (gydytojai / slaugytojos).	Nėra dokumentų apie personalo kvalifikaciją.	Dokumentų apie personalo kvalifikaciją tikrinimas.
11.	Kitos sritys	Gyvūnams ir jų atliekoms yra tinkamos sanitarinės kontrolės priemonės.	Gyvūnams ir jų atliekoms sanitarinės kontrolės priemonės nėra tinkamos.	Vizualinis tikrinimas.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-556](#), 2012-06-20, Žin., 2012, Nr. 71-3688 (2012-06-26), i. k. 1122250ISAK000V-556

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. sausio 26 d. įsakymo Nr. V-36 "Dėl Atleidimo nuo laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimo/laivo higieninių sąlygų kontrolės pažymėjimo išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo